

Vec C-304/19

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

12. apríl 2019

Vnútroštátny súd:

Curtea de Apel Constanța

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

29. marec 2019

Odvolateľka-žalobkyňa v prvom stupni:

Ira Invest SRL

Odporkyňa-žalovaná v prvom stupni:

Agenția de Plăți și Intervenție pentru Agricultură – Centrul Județean
Tulcea

PRACOVNÝ DOKUMENT

Predmet konania vo veci samej

Odvolanie proti občianskoprávnemu rozsudku, ktorý 27. februára 2018 vyhlásil Tribunalul Tulcea (Vyšší súd Tulcea, Rumunsko) a ktorým tento súd zamietol žalobu podanú žalobkyňou v prvom stupni o zrušenie rozhodnutia žalovanej v prvom stupni, ktorým nevyhovela jednotnej žiadosti o platbu na kalendárny rok 2016.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Curtea de Apel Constanța (Odvolací súd v Constanța, Rumunsko) žiada na základe článku 276 ZFEÚ o výklad článku 4 ods. 1 písm. b), c), e) a f), článku 21 ods. 1 a článku 32 ods. 1 až 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013 zo 17. decembra 2013.

Prejudiciálna otázka

Majú sa ustanovenia článku 4 ods. 1 písm. b), c), e) a f), článku 10, článku 21 ods. 1 a článku 32 ods. 1 až 5 nariadenia (EÚ) č. 1307/2013 vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, ktorá za podmienok, aké nastali vo veci samej, vylučuje právo poľnohospodára na získanie príslušných príspevkov z dôvodu, že pôda v rámci akvakultúrnych zariadení, ktorú využíva ako ornú pôdu, nepredstavuje „poľnohospodársku plochu“ podľa článku 4 nariadenia?

Uvedené ustanovenia práva Únie

Článok 4 ods. 1 písm. b), c), e) a f), článok 10, článok 21 ods. 1 a článok 32 ods. 1 až 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1307/2013 zo 17. decemb[ra] 2013, ktorým sa ustanovujú pravidlá priamych platieb pre poľnohospodárov na základe režimov podpory v rámci spoločnej poľnohospodárskej politiky a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 637/2008 a nariadenie Rady (ES) č. 73/2009.

Uvedené vnútroštátne prdpisy

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015-2020 și pentru modificarea articolului 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură (mimoriadne nariadenie vlády č. 3/2015 o schválení režimov platieb určených pre oblasť poľnohospodárstva v období rokov 2015 až 2020 a o zmene a doplnení článku 2 zákona č. 36/1991 o poľnohospodárskych

spoločnostiach a iných formách združení v poľnohospodárstve; ďalej len „OUG č. 3/2015“)

Článok 2

„1. Na účely tohto mimoriadneho nariadenia vlády sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

...

e) ‚podnik‘ sú všetky jednotky používané na poľnohospodárske činnosti a spravované poľnohospodárom, ktoré sa nachádzajú na území Rumunska;

f) ‚poľnohospodár‘ je fyzická alebo právnická osoba alebo forma združenia fyzických alebo právnických osôb, bez ohľadu na jej právne postavenie, ktorej podnik sa nachádza na území Rumunska a ktorá vykonáva poľnohospodársku činnosť;

...

n) ‚poľnohospodárska plocha‘: je akákoľvek plocha, ktorú zaberá orná pôda, trvalý trávny porast a trvalé pasienky alebo trvalé plodiny;

o) ‚orná pôda‘ je pôda obrábaná na pestovanie plodín alebo plocha vhodná na pestovanie plodín, ale ležiaca úhorom, bez ohľadu na to, či ide alebo nejde o pôdu v skleníkoch, fotovoltaiických skleníkoch alebo pod inými trvalými alebo mobilnými ochrannými krytmi;

...

r) ‚využitie pôdy‘ je využitie plochy poľnohospodárskej pôdy v rámci podniku na poľnohospodársku činnosť v roku nároku, pričom ide o pôdu, ktorú má poľnohospodár k dispozícii v čase podania žiadosti,“.

Článok 8

„1. Na účely získania priamych platieb podľa článku 1 ods. 2 sú poľnohospodári povinní:

...

n) predložiť pri podávaní jednotnej žiadosti o platbu alebo pri zmenách žiadosti dokumenty potrebné na preukázanie, že poľnohospodársku pôdu... majú k dispozícii alebo, ak je to potrebné, kópiu prílohy č. 24 matričných oddelení územnosprávnych celkov. Dokumenty preukazujúce, že poľnohospodár má k dispozícii dotknutú poľnohospodársku pôdu, je potrebné pred podaním žiadosti podpísať a musia byť platné ku dňu podania žiadosti“.

Ordinul Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale nr. 619/2015 pentru aprobarea criteriilor de eligibilitate, condițiilor specifice și a modului de implementare a schemelor de plăți prevăzute la articolul 1 alineatele (2) și (3) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 3/2015 pentru aprobarea schemelor de plăți care se aplică în agricultură în perioada 2015-2020 și pentru modificarea articolului 2 din Legea nr. 36/1991 privind societățile agricole și alte forme de asociere în agricultură, precum și a condițiilor specifice de implementare pentru măsurile compensatorii de dezvoltare rurală aplicabile pe terenurile agricole, prevăzute în Programul Național de Dezvoltare Rurală 2014-2020 (vyhláška Ministerstva pôdohospodárstva a rozvoja vidieka č. 619/2015 o schválení kritérií oprávněnosti, osobitných podmínek a spůsobe vykonávání platobných režimov stanovených v článku 1 ods. 2 a 3 mimoriadneho nariadenia vlády č. 3/2015 o schválení režimov platieb určených pre oblasť poľnohospodárstva v období rokov 2015 až 2020 a o zmene a doplnení článku 2 zákona č. 36/1991 o poľnohospodárskych spoločnostiach a iných formách združení v poľnohospodárstve, ako aj osobitných podmínek na vykonávanie kompenzačných opatrení pre rozvoj vidieka vzťahujúcich sa na poľnohospodársku pôdu, stanovených v Národnom programe rozvoja vidieka 2014 až 2020; d'alej len „OMADR č. 619/2015“)

Článok 5

„2. S účinnosťou od roku nároku 2015 zahŕňajú dokumenty preukazujúce oprávnené užívanie pozemku, ktoré sa v súlade s článkom 8 ods. 1 písm. n) OUG č. 3/2015 predkladajú Agentia de Plăți și Intervenție pentru Agricultură (Poľnohospodárska platobná a intervenčná agentúra, Rumunsko), doklady týkajúce sa:

- a) podniku, v ktorom sa vykonáva poľnohospodárska činnosť: osvedčenie sa vyplní podľa rámcového modelu... a priloží sa k nemu overená kópia písomností obsahujúcich zápis o údajoch... z poľnohospodárskeho registra 2015 až 2019 v súlade s rámcovým modelom... a
- b) poľnohospodárskej pôdy, ktorú má poľnohospodár k dispozícii: overená kópia listiny zakladajúcej vlastnícke právo alebo iných aktov preukazujúcich vlastnícke právo k pôde alebo iných dokumentov...;
- c) jednoznačnej identifikácie užívaných poľnohospodárskych pozemkov...“.

Článok 10

„5. Platbu nemožno poskytnúť na tieto plochy:

...

- o) plochy v rámci akvakultúrnych zariadení uvedené v článku 23 ods. 20 Normele tehnice de completare a registrului agricol pentru perioada 2015-2019 (Technické predpisy dopĺňujúce poľnohospodársky register na obdobie rokov

2015 až 2019) schválených prostredníctvom Ordinul ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, al ministrului dezvoltării regionale și administrației publice, al ministrului finanțelor publice și al președintelui Institutului Național de Statistică nr. 734/480/1.003/3.727/2015 (vyhláška ministra pôdohospodárstva a rozvoja vidieka, ministra pre regionálny rozvoj a verejnú správu, ministra verejných financií a predsedu národného štatistického úradu č. 734/480/1.003/3.727/20)“.

Legea nr. 283/2015 pentru modificarea Legii nr. 82/1993 privind constituirea Rezervației Biosferei „Delta Dunării” (zákon č. 283/2015, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 82/1993 o založení Biosférickej rezervácie „Delta Dunaja“)

Článok I

„1. Zmena využitia poľnohospodárskej pôdy využívanej ako úrodná poľnohospodárska pôda alebo ako akvakultúrne zariadenia sa, pokiaľ ide o celé územie rezervácie, vykonáva so súhlasom správcu a výlučne na základe odborných štúdií vypracovaných expertmi“.

Článok II

„1. Vlastníci, nájomcovia alebo koncesionári pôdy využívanej na účely poľnohospodárskych alebo akvakultúrnych zariadení, ktorej využitie sa zmenilo, sú do 12 mesiacov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona povinní realizovať so súhlasom správcu odborné štúdie vypracované expertmi, ozrejmujúce podmienky využívania predmetných poľnohospodárskych alebo akvakultúrnych zariadení.

2. Vlastníci/koncesionári pôdy, ktorej využitie sa zmenilo napriek záverom príslušných odborných štúdií, sú do 3 rokov odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona povinní vrátiť dotknutú pôdu do pôvodného stavu...“.

Legea fondului funciar nr. 18/1991 (zákon o vlastníctve pozemkov č. 18/1991) – článok 2, podľa ktorého sa pôda klasifikuje v závislosti od účelu jej využitia, pričom do kategórie „poľnohospodárska pôda“ zahŕňa, okrem iného, „úrodnú poľnohospodársku pôdu“ a „akvakultúrne zariadenia“

Ordonanța de urgență nr. 23 privind pescuitul și acvacultura (mimoriadne nariadenie č. 23 o rybolove a akvakultúre) z 5. marca 2008 – článok 2 bod 2, v ktorom sa vymedzuje pojem „akvakultúrne zariadenie“

Zhrnutie skutkového stavu a konania vo veci samej

- 1 Žalobkyňa v prvom stupni, ktorou je spoločnosť SC Ira Invest SRL, je rumunská právnická osoba, ktorej hlavným predmetom činnosti je akvakultúra, pričom ako vedľajšiu činnosť vykonáva, okrem iného, pestovanie obilnín, strukovín a rastlín produkujúcich olejnaté semená, pestovanie ryže, zeleniny a pomocné činnosti pri [pestovaní] rastlinných produktov.

- 2 Žalobkyňa v prvom stupni uzatvorila ako koncesionár koncesnú zmluvu č. 30/18.03.2002 s Consiliul Județean Tulcea (Župná rada Tulcea, Rumunsko) ako zadávateľom koncesie, týkajúcu sa užívania pôdy s celkovou rozlohou 1 344 hektárov na účely akvakultúry. Dodatkom ku koncesnej zmluve č. 5/15.05.2014 sa zmluvné strany dohodli, že na účely realizácie predmetu uvedenej koncesnej zmluvy vykoná koncesionár striedanie a rotáciu plodín akvakultúry s cieľom mineralizovať pôdu, ako aj iné vyžadované činnosti, a to na ploche 950 hektárov pôdy, ktorú zaberá akvakultúra, v súlade s technologickými pravidlami týkajúcimi sa akvakultúry. Striedanie a rotácia akvakultúrnych plodín sú súčasťou technológie, ktorá sa pravidelne uplatňuje v akvakultúrnych zariadeniach, spočívajúcej v dočasnom prerušení akvakultúrnej výroby v rámci akvakultúrneho zariadenia alebo jeho časti, a to s cieľom zabezpečiť obnovu produktivity pôdy prostredníctvom pestovania obilnín a priemyselných rastlín.
- 3 Žalobkyňa v prvom stupni podala na Poľnohospodársku platobnú a intervenčnú agentúru (ďalej len „APIA“) - Centrul Județean Tulcea (pobočka v župe Tulcea) jednotnú žiadosť o platbu č. TL-9639/30.05.2016 s cieľom získať finančnú podporu v rámci podporných režimov/opatrení, ktoré boli predmetom jej žiadosti. Spoločnosť v žiadosti na účely príspevku deklarovala celkovú poľnohospodársku plochu s rozlohou 757,07 hektára a celkovú obrábanú poľnohospodársku plochu s rozlohou 757,07 hektára.
- 4 Rozhodnutím č. 1622/27.03.2017 APIA Tulcea konštatovala na základe administratívnej kontroly jednotnej žiadosti o platbu podanej spoločnosťou SC Ira Invest SRL viacero nedostatkov, vrátane chýbajúceho osvedčenia o údajoch evidovaných v Registrul Agricol (ďalej len „poľnohospodársky register“), a rozpor s ustanoveniami článku 5 ods. 2 písm. a) OMADR č. 619/2015, článku 6 OUG č. 3/2015 a článku I, bodu 1 zákona č. 283/2015.
- 5 Spoločnosť SC Ira Invest SRL podala najprv proti uvedenému správnomu rozhodnutiu odvolanie v správnom konaní, ktoré príslušný správny orgán zamietol rozhodnutím č. 5011/08.05.2017.
- 6 V žalobe podanej v prvom stupni konania na Tribunalul Tulcea – Secția Contencios Administrativ și Fiscal (Vyšší súd Tulcea – sekcia správnych a daňových sporov) žalobkyňa v prvom stupni navrhla zrušiť rozhodnutie č. 5011/08.05.2017, a z tohto dôvodu aj rozhodnutie č. 1622/27.03.2017, ktoré vo veci jednotnej žiadosti o platbu na rok 2016 vydala APIA Tulcea.
- 7 Občianskoprávnym rozsudkom č. 324/27.02.2018 Tribunalul Tulcea (Vyšší súd Tulcea) uvedenú žalobu o zrušenie napadnutých správnych aktov zamietol ako nedôvodnú. Prvostupňový súd vychádzal z predpokladu, že rozhodnutie o neposkytnutí príspevku prijala APIA z dôvodu nepredloženia osvedčenia o údajoch evidovaných v poľnohospodárskom registri a tiež z dôvodu nepreukázania postavenia aktívneho poľnohospodára.

- 8 Dňa 29. marca 2018 podala odvolateľka a žalobkyňa v prvom stupni, t. j. spoločnosť SC Ira Invest SRL, odvolanie na Curtea de Apel Constanța - Secția a II-a Civilă, de Contencios Administrativ și Fiscal (Odvolací súd Constanța – druhá občianskoprávna sekcia príslušná pre správne a daňové spory) proti občianskoprávnemu rozsudku Tribunalul Tulcea (Vyšší súd Tulcea), ktorým navrhla zrušiť rozsudok prvostupňového súdu a vyhovieť jej pôvodnému návrhu.

Základné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 9 Odvolateľka-žalobkyňa v prvom stupni uviedla, že rozhodnutie č. 5011/08.05.2017 je nezákonné a nedôvodné, a to vzhľadom na to, že, pokiaľ ide o osvedčenie o údajoch evidovaných v poľnohospodárskom registri, v článku 4 písm. f) nariadenie č. 1307/2013 sa pojem „orná pôda“ vzťahujúci sa na plochy, na ktoré môžu poľnohospodári žiadať o finančnú podporu, vymedzuje ako: „pôda obrábaná na pestovanie plodín“. Predmetné osvedčenie preto nie je potrebné, resp., v každom prípade nie je nevyhnutný jeho úplný súlad s poľnohospodárskym registrom, keďže na dotknutej ploche môže byť, tak, ako v prípade spoločnosti, ktorá je odvolateľkou a žalobkyňou v prvom stupni, orná pôda v zmysle uvedeného nariadenia, ktorá však nie je zapísaná do poľnohospodárskeho registra. Takýto záver treba zohľadniť tým viac, že zo samotného vymedzenia ornej pôdy v OUG č. 3/2015 jednoznačne vyplýva, že ide o pôdu obrábanú na pestovanie plodín (pričom tento právny predpis nestanovuje nijakú výnimku).
- 10 Odvolateľka-žalobkyňa v prvom stupni poukazuje na skutočnosť, že cieľom zákona č. 18/1991 a poľnohospodárskeho registra je zabezpečiť jednotnosť dokumentácie týkajúcej sa, okrem iného, kategórií využitia pôdy, kým v nariadení č. 1307/2013 a OUG č. 3/2015 sa používa odlišná klasifikácia druhov pôdy, na ktorú možno poskytnúť príspevok.
- 11 Odvolateľka-žalobkyňa v prvom stupni rovnako uviedla, že na základe uplatnenia OUG č. 3/2015, ako aj ostatných vnútroštátnych predpisov upravujúcich predmetnú finančnú podporu – v ktorých sa používajú pojmy rovnocenné s definíciami stanovenými v nariadení č. 1307/2013 –, je podľa jej názoru irelevantné, či obrábaná pôda patrí podniku zaoberajúcemu sa akvakultúrou alebo či sa na ňu vzťahuje iná kategória využitia, za predpokladu, že dotknutá pôda sa nepochybne obrába na pestovanie plodín v zmysle článku 4 nariadenia a článku 2 OUG č. 3/2015.
- 12 Odvolateľka-žalobkyňa v prvom stupni zdôraznila, že na účely získania finančnej podpory je podstatná skutočnosť, že poľnohospodárska pôda sa obrába na účely poľnohospodárskej výroby a nie to, či táto pôda patrí do jednej či druhej kategórie poľnohospodárskej pôdy vymedzenej prostredníctvom iného vnútroštátneho právneho predpisu.
- 13 Podľa názoru odporkyne-žalovanej v prvom stupni sa OUG č. 3/2015 neodchyľuje od právnej úpravy Únie, naopak, prostredníctvom uvedeného OUG sa predmetná právna úprava Únie prebrala do vnútroštátneho práva. Z ustanovení

práva Únie alebo vnútroštátnych predpisov však nevyplýva, že finančná podpora poskytovaná vo forme priamych platieb sa týka akvakultúrnych zariadení/podnikov.

- 14 Z ustanovení článku 2 ods. 2 a článku 10 ods. 1 OUG č. 3/2015 a tiež z ustanovení článku 10 ods. 5 písm. o) OMADR č. 619/2015 je zrejme, že akvakultúrne zariadenia nepatria do kategórie úrodná orná pôda a z tohto dôvodu na tieto zariadenia nemožno poskytnúť platbu.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 15 Vnútroštátny súd je súdom poslednej inštancie v prejednávanej veci, pričom v súvislosti s uvedeným skutkovým stavom zastáva názor, že je povinný obrátiť sa na Súdny dvor Európskej únie (ďalej len „SDEÚ“) s prejudiciálnou otázkou.
- 16 Osobitné okolnosti prejednávanej veci, spočívajúce v skutočnosti, že žalobkyňa v prvom stupni využíva na poľnohospodárske účely pôdu, ktorá sa v príslušných správnych registroch eviduje v inej kategórii využitia – akvakultúrne zariadenia –, a z tohto dôvodu sa na základe vnútroštátnych právnych predpisov výslovne vylučuje z poskytovania finančnej podpory, spochybňujú najmä výklad článku 32 ods. 2 nariadenia č. 1307/2013.
- 17 Vnútroštátny súd sa odvoláva na predchádzajúcu judikatúru SDEÚ (rozsudky Wree, C-422/13 a Demmer, C-684/13), na základe ktorej je na účely kvalifikácie plochy ako pozemku, na ktorý možno poskytnúť podporu, relevantné reálne využitie dotknutej pôdy. V prejednávanej veci však podnik využíval svoju pôdu ako ornú pôdu, hoci v príslušnom registri sa táto pôda evidovala ako pôda v rámci akvakultúrnych zariadení. Príslušné vnútroštátne predpisy však vylučujú akvakultúrne zariadenia z poskytovania podpory v rámci uvedeného platobného režimu.
- 18 Vzhľadom na pochybnosti vnútroštátneho súdu, aj pokiaľ ide o priamu uplatniteľnosť uvedených rozsudkov na prejednanú vec, a to z dôvodu osobitnej skutočnosti spočívajúcej v tom, že dotknutá pôda sa eviduje v kategórii využitia, vo vzťahu ku ktorej vnútroštátne právne predpisy platbu vylučujú, dospel Curtea de Apel Constanța (Odvolací súd v Constanța) k záveru, že odpoveď na položenú prejudiciálnu otázku nemožno jasne odvodiť z judikatúry Súdneho dvora, pričom nemožno ani konštatovať, že v danej súvislosti neexistujú oprávnené pochybnosti.